

REGLER BRUKSPROV PATRULLHUND

Gäller från 2017-01-01 tom 2021-12-31

Tävlat i år? Vet du värdet
på din brukshund?

Vi vet!

Ring oss så får du veta mer: 0775-88 88 88
eller kontakta ditt lokala Agriaombud som
du hittar på agria.se.

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens speciallistbolag för djur- och grödaförsäkring.

Agria
Djurförsäkring

INNEHÅLL

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar	6
Inledning	6
1 Vaccinationer	7
2 ID-märkning	8
3 Ansvar	8
4 Force majeure	8
5 Oacceptabelt beteende	8
6 Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar	9
7 Doping och andra otillbörliga förhållanden	11
Särskilda regler för bruksprov patrullhund	12
1 Reglernas tillämplighet m.m.	12
2 Rätt att anordna prov	12
3 Ansökan om och redovisning av prov	12
4 Grupp- och klassindelning	12
5 Villkor för deltagande	13
6 Hinder för deltagande	14
7 Anmälan och avgifter	14
8 Protest	14
9 Regler m.m.	14
10 Maximering av antalet deltagare	15
11 Kontroller	15
12 Lottning om startordning	16
13 Bedömning – allmänt	16
14 Uppläggning – allmänt	16
15 Betygsskala	17
16 Öppen resp. sluten bedömning	17
17 Avstängning av hund	17
18 Krav för godkännande m.m.	18
19 Förarens skyldigheter	19
20 Hunds framförande	19
Funktionärer	20
21 Allmänna bestämmelser	20
22 Domare	20
23 Överdomare	20
24 Tävlingsledare	21
25 Tävlingssekreterare	
26 Övriga funktionärer	21
27 Kallande av funktionärer	21
Lydnadsmoment	22
Allmänt	22
Lägre klass	23
Högre klass	26
Elitklass	29
Specialmoment patrullhundgrupp	32
Lägre klass	32
Högre klass	36
Elitklass	39
Materiel	42

REGLER FÖR BRUKSPROV PATRULLHUND

Gäller from 2017-01-01 tom 2021-12-31

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Anordnade av SKK och till SKK anslutna läns-, special- och verksamhetsklubbar samt avtalsanslutna klubbar.

Dessa regler är fastställda att gälla fr o m 2017-01-01 t o m 2021-12-31. Eventuella ändringar som påkallats av svensk lagstiftning eller FCI återfinns på SKK:s webbplats (www.skk.se).

Nedanstående regler gäller för officiella (stambokförda) utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar samt i tillämpliga delar även vid inofficiella (icke stambokförda) arrangemang som anordnas inom SKK-organisationen.

Härutöver gäller i tillämpliga delar SKK:s stadgar, samt bestämmelser som utfärdats av myndighet.

Inledning

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur.

Hundens välfärd har alltid högsta prioritet på samtliga arrangemang inom SKK-organisationen.

Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden.

Det åligger deltagare och funktionär **att** handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer samt **att** på utställning, prov, tävling eller beskrivning inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagningar som kan föranledas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden.

När veterinärintyg åberopas för en hund ska detta vara utfärdat på av SKK godkänd blankett (se exempelvis F145 Sveriges Veterinärförbund eller motsvarande). Uppgifter som ska finnas med för att intyget ska accepteras är: ras, registrerat namn, registreringsnummer, ID-nummer, beskrivning av skada, om den är förvärvad, vad ingreppet avser, åtgärd, anledning till åtgärd och om kroppsdel avlägsnats kommentera dess utseende. Intyg i original ska alltid medtas vid utställning.

Vidimerad kopia räknas som original.

Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

Person får inte anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning, och inte heller på utställning delta med avels- eller uppfödargrupp, som:

- på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur
- av SKK:s Disciplinnämnd uteslutits ur SKK-organisationen
- av SKK:s Disciplinnämnd, SKK Centralstyrelse, nordisk kennelklubb eller FCI avstängts från rätten att anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning
- valt att utträda ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKK:s Disciplinnämnd.

Hundägare ansvarar för att hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning inte framförs av person som på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur, alternativt är utesluten, avstängd eller har utträtt ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKK:s Disciplinnämnd.

Hund får inte delta, som under de senaste sex månaderna före aktuellt utställnings-, prov-, tävlings- eller beskrivningstillfälle ägts av person som av SKK:s Disciplinnämnd uteslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Person som av SKK Centralstyrelse tilldelats tillträdesförbud i enlighet med SKK:s stadga § 9 har inte rätt till tillträde på utställning, prov, tävling eller beskrivning eller annat klubbarrangemang.

Resultat tilldelade i officiell klass registreras hos SKK. Endast registrerad hund kan tilldelas championat.

1. Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med svenska införselbestämmelser för hund avseende rabiesvaccination och avmaskning gentemot bandmask (echinococcus).

Deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området ska vara vaccinerade mot valpsjuka enligt följande:

- Hund **under ett (1) års** ålder: vid **lägst tio (10) veckors** ålder.
- Hund **över ett (1) års** ålder: Hund ska vara vaccinerad vid **lägst tio (10) månaders** ålder och inte vara utförd för mer än **fyra (4) år** sedan.
- Förstagångsvaccination ska vara gjord **minst fjorton (14) dagar före** prov-, tävlings-, beskrivnings och/eller utställningsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsregler följts kan förekomma.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

2. ID-märkning

Hund ska vara ID-märkt för att få delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning. ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller ISO-standard 11784 och 11785.

Vid utställning anordnad av SKK:s centralstyrelse eller SKK/länsklubb är arrangören skyldig att tillhandahålla avläsare.

Kontroll av ID-märkning kan ske.

3. Ansvar

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning under det ansvar som följer av *lagen om tillsyn över hundar och katter*.

Deltagare vid utställning, prov, tävling eller beskrivning svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil, bur, tält eller dylikt får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Om hundägare eller dennes ombud under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet förvarar hund i strid mot ovanstående **ska** denne, av tjänstgörande funktionär, på särskild blankett, rapporteras till SKK. Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Det åligger arrangören att se till att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov, tävling eller beskrivning. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Aga av hund är förbjuden.

4. Force majeure

Arrangören är inte skyldig att återbetala anmälningsavgiften om arrangemanget blivit inställt på grund av force majeure.

SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som orsakats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

5. Oacceptabelt beteende

Hund som under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar eller tamdjur, ska på

särskild blankett rapporteras till SKK av tjänstgörande funktionär.

Tjänstgörande funktionär **har** en särskild rapporteringsskyldighet rörande oacceptabelt beteende enligt ovan. Denna gäller även om den tjänstgörande funktionären inte själv har bevittnat den aktuella händelsen. Det åligger arrangör att se till att blanketten finns tillgänglig vid alla arrangemang och klubborganiserade aktiviteter.

Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Rapporterad hund kan avvisas från området.

6. Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Mentalitet

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten, äger inte rätt att delta. Tjänstgörande domare har i samtliga, prov-, tävlings- och beskrivningsformer rätt att utdela Disqualified med hänvisning till mentaliteten om domaren bedömer att hunden utifrån aktuell prov-, tävling- eller beskrivningsforms förutsättningar uppvisar aggressivitet, eller tydligt flyktbeteende dvs då hund kastar sig paniskt iväg från domaren/funktionären och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund får inte delta som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta, eller som under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund får inte delta tidigare än 2 månader efter avslutad karantänsvistelse.

Dräktig tik och valptik

Dräktig tik får inte delta i utställning, prov, tävling eller beskrivning 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, och får inte heller delta förrän 75 dagar efter valpning, oavsett resultatet av valpningen.

Valpar

Valpar under 4 månaders ålder får inte delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning och inte heller införas på området. Det är arrangörens ansvar att definiera vad som är området.

Öronkuperade hundar

Födda före 1 januari 2008:

- Hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den företogs alternativt är fallen undan dansk-, finsk-, norsk- eller svenskägd tik **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

- Hund född i land där örönkupering var tillåten när den företogs **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.

Födda 1 januari 2008 eller senare:

- **Får inte delta** på utställning eller SBK:s exteriörbeskrivning.
- Hund född i land där örönkupering var tillåten när den företogs **får delta** på prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i land där örönkupering inte var tillåten när den företogs **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

Svanskuperade/amputerade hundar och hundar som inte fötts med naturligt hellång svans

I detta sammanhang likställs svansamputerade hundar med svanskuperade.

Födda före 1 januari 2008:

- Hund född i land där svanskupering var tillåten när den företogs och som inte är fallen undan svensk- eller norskägd tik **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i Sverige och där svanskuperingen utförts av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födelsen förvärvad skada och där intyg i enlighet med vad som anges i inledningen till allmänna regler kan uppvisas i original såväl vid arrangemanget som senare **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.
- Dock gällande hund av raserna **dobermann och rottweiler** född i land där svanskupering inte var tillåten när den företogs, oavsett de veterinärmedicinska skäl som anges ovan, **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov eller tävling. Däremot **får den delta** på Mentalbeskrivning Hund.

Födda 1 januari 2008 eller senare:

Prov, tävling och beskrivning

- Hund född i land där svanskupering var tillåten när den företogs eller som har svanskuperats av veterinärmedicinska skäl alternativt inte är född med naturligt hellång svans **får delta** på prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i land där svanskupering inte var tillåten då den företogs **får inte delta** på prov, tävling eller beskrivning.

Generalklausul och dispensmöjlighet

Hund som förts ut ur Sverige och som blivit örönkuperad eller svanskuperad eller fått annan i Sverige otillåten åtgärd vidtagen, får efter återinförelse till Sverige inte delta på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning. Detta gäller även valpar undan tik som förts ut ur Sverige, om valparna fötts inom ett år från dagen för utförelsen av tiken.

Från denna bestämmelse kan SKK:s centralstyrelse medge undantag om det klart framgår att utförelsen inte skett för att kringgå reglerna om hinder för deltagande, eller om synnerliga skäl föreligger.

7. Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, det vill säga den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Doping av hund regleras av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling med djur, SJVFS 2011:24 saknr L17, 7 kap. 1-2§§ samt bilaga 2 till dessa föreskrifter.

Därutöver återfinns detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna inom SKK-organisationen i Nationellt dopingreglemente för hund. Här finns också regler för dispensansökan från SKK-organisationens dopingreglemente.

Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för utvärdering av eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Kastrerad hanhund/tik

- Hanhund som kastrerats kirurgiskt, oavsett orsak, medges inte dispens att delta vid utställning och SBK:s exteriörbeskrivning utan ska tilldelas Disqualified respektive ej godkänd.
- Hanhund som kastrerats kirurgiskt medges generell dispens att delta vid prov, tävling eller beskrivning. Vid internationella prov och tävlingar kan särskilda krav på testikelstatus föreligga – för upplysning om detta, se det specifika regelverket.
- Hanhund som kastrerats genom medicinsk behandling medges inte dispens för deltagande vid utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.
- Tik som kastrerats genom kontinuerlig medicinsk behandling eller kirurgisk behandling medges generell dispens för deltagande vid utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning. Se vidare *Nationellt dopingreglemente för hund*.

Särskilda regler för bruksprov patrullhund

1. Reglernas tillämplighet m.m.

Dessa regler ska tillämpas vid officiella bruksprov och tävlingar inom Svenska Bruks- hundklubben (SBK).

Härutöver gäller kompletterande anvisningar på SBK:s hemsida. På SBK:s hemsida finns också ”Regelguiden bruksprov” som fördjupningsmaterial.

2. Rätt att anordna prov

Officiella bruksprov och tävlingar anordnas av lokalklubb eller distrikt (distrikt endast SM) på uppdrag av förbundsstyrelsen (FS). Inom varje distrikt får ett elitklassprov per grupp och år utlysas som distriktsmästerskap (DM). Rasklubb äger rätt att anordna prov i alla klasser och grupper i samråd med aktuellt distrikt där provet är förlagt. Rasklubb äger även rätt att utlysa ett prov per grupp, klass och år som rasklubbmästerskap

Uppenbart åsidosättande av fastställda regler för bruksprov kan medföra att arrangör ej ges tillstånd att anordna prov under viss tid.

3. Ansökan om och redovisning av prov

Officiella bruksprov ska ansökas hos SBK för godkännande och fastställande. Ansökan sker enligt SBK anvisningar.

Fastställda tävlingsprogrammet finns i SBK Tävling.

Redovisning av prov sker enligt SBK anvisningar.

4. Grupp- och klassindelning

Grupperna är:

Patrullhundgruppen (Ptrh-gr)

Inom patrullhundgruppen tävlas i lägre klass (lkl), högre klass (hkl) och elitklass (ekl).

5. Villkor för deltagande

- a) Hunden ska delta under det namn den är registrerad. Resultat för hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks. Svenskägdd hund ska vid anmälnings-tidens utgång vara registrerad i SKK. För utlandsägd hund ska kopia av registrering-beviset skickas till SKK:s kansli för registrering av hundens uppgifter i SKK:s databas innan anmälan sker. I de fall dessa krav ej uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras. Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälingstidens utgång.
- b) För förare bosatt i Sverige krävs medlemskap i SBK. För förare bosatt utom Sve- rige krävs medlemskap i av SKK erkänd utländsk kennelorganisation, alternativt medlemskap i SBK. Förare, bosatt i Sverige, får under en och samma tävlingssä- song (= kalenderår) representera endast en lokalklubb och därutöver en eller flera rasklubbar i SBK, vid tävlande med hund av ras hänförd till respektive rasklubb. Undantag gäller dock för förare, vars medlemskap upphör under säsongen. Vid förnyelse av detta kan byte av klubb ske.
- c) Föraren ska under året uppnå lägst 12 års ålder.
- d) För hund som uppnått 18 månaders ålder krävs genomgången mentalbeskrivning (MH) för deltagande i prov och tävling. (Med genomgången MH menas att denna är helt genomförd alt. avbrutits av beskrivaren.) För de raser som SBK inte har avelsansvar för (se rasförteckning på SBK:s hemsida) kan kravet på MH ersättas av genomfört BPH.
- e) I appellklass får hund som uppnått 12 månaders ålder delta. Hund som godkänts i lägre klass (oavsett grupp) får inte längre delta i appellklass.
- f) För deltagande i lägre klass erfordras att hund uppnått uppflyttningspoäng i ap- pellklass samt att den uppnått 18 månaders ålder.
- g) För deltagande i högre klass resp. elitklass erfordras, att hund uppnått uppflytt- ningspoäng i närmast föregående klass i gruppen. Om hund erhållit uppflyttnings- poäng i en klass får den fortsatt delta i denna klass under förutsättning att den inte blivit godkänd i den klass i gruppen till vilken uppflyttning skett.
- h) Tjänstehundcertifikat som bevaknings- eller räddningshund berättigar hund att omedelbart delta i lägre klass. Försvarmaktens Tjänstehundscertifikat III berättigar hund att omedelbart delta i samtliga grupper, utom rapporthundsgruppens och patrullhundgruppens, elitklass.

6. Hinder för deltagande

Se även "Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar" i början av dessa regler.

- a) Tik som löper får inte delta.
- b) Hund får under en och samma dag delta i endast en grupp. Förare får, under en och samma tävling och/eller dag, delta med endast en hund och i endast en klass. Förare till tävlande hund må dock under samma dag tjänstgöra som den ene av de båda förarna åt annan hund vid momentet rapportföring.
- c) Förare/ägare till hund som deltar i tävling/prov får ej tjänstgöra som funktionär inom den klass i gruppen av tävlingen vari hunden deltar.

7. Anmälan och avgifter

Anmälan till officiella prov och SM görs enligt SBK anvisningar.

Regler kring återbetalning finns i SBK anvisningar.

8. Protest

- a) Förare som anser sig ha behandlats orättvist kan söka rättelse genom att avge protest till överdomare eller den domare som fungerar som överdomare. Protest får inte avse domslut utan endast tekniskt fel. Protest ska vara skriftlig och avlämnas till arrangören senast en halvtimme efter att provet slutförts för dagen i aktuell klass. Protesten ska avgöras innan provet är slut för dagen. Avslagen protest ska skriftligen motiveras.
- b) Klagande som inte är nöjd med överdomarens beslut kan besvära sig hos SBK Förbundsstyrelse (FS). Besvär ska skriftligen vara FS tillhanda senast en vecka efter provet.

9. Regler m.m.

Det åligger arrangören att hålla dessa regler samt övriga anvisningar för bruksprov etc. tillgängliga på tävlingsplatsen.

10. Maximering av antalet deltagare

Arrangören bestämmer maximiantalet deltagare i provet.

Om antalet anmälda deltagare ej uppgår till minst tre vid anmälningstidens utgång, äger arrangör rätt att, efter anmälan till vederbörande distrikt, inställa provet i gruppen.

Vid stort deltagarantal och där lottnings måste ske har certifierade patrullhundar företräde samt att anmälningar inkomna i ordinarie tid går före efteranmälningar.

Vid större antal anmälda än det finns ordinarie platser kan arrangören upprätta en eller flera reservlistor. Vid dubblerad tävling med stort antal reserver bör upprättas en reservlista per dag. Vid uppdelning i flera tävlingar i samma klass men under samma dag ska upprättas en gemensam reservlista.

Antalet hundar på reservlista avgörs av arrangören. Vid placering på reservlista gäller samma prioritering som för ordinarie platser. I PM till reserver ska anges deras placering på reservlistan och antal ordinarie platser.

Ordningsföljden på reservlistan bör följas så långt möjligt vid erbjudanden om ordinarie plats, dock kan arrangören vid sena återbud inte förväntas söka kontakt flera gånger innan erbjudandet om ordinarie plats går vidare till nästa namn på listan.

Om förare avsäger sig reservplatsen innan ordinarie plats erbjudits så räknas detta som att hunden lottats bort och återbetalning av startavgift sker utan speciella villkor. Samma gäller om ordinarie plats erbjuds senare än tre dagar före tävlingen. Om ordinarie plats erbjuds minst tre dagar före tävlingen så gäller samma krav för återbetalning av startavgiften som på deltagare med ordinarie plats från början.

11. Kontroller

Arrangör är skyldig att kontrollera

- att hund är **ID-märkt**
- att hunden genomgått **mentalbeskrivning eller BPH**
- att hunden är **vaccinerad** enligt gällande bestämmelser
- att föraren har giltigt **medlemskap**

Tävlande, som ej kan uppvisa giltigt medlemskort ska erlägga en extra avgift om 10 kronor, vilken tillfaller arrangören. Det åligger sådan tävlande att inom tre dagar efter tävlingstillfället hos arrangören styrka sitt medlemskap/sin licens. Sker inte detta, ska resultatet strykas.

12. Lottning om startordning

Arrangören kan i förväg lotta deltagare till olika grupper och kalla grupperna till olika tidpunkter och/eller platser för lottning av startordning inom gruppen.

Genom tävlingsledarens försorg ska lottning om startordning ske grupp- och klassvis på tävlingsplatsen vid utlyst tidpunkt och i närvaro av de tävlande. Lottad startordning gäller för huvud- och spårmomenten. För övriga moment gäller att lottordningen bör bibehållas där så är praktiskt genomförbart.

13. Bedömning - allmänt

a) Moments början och slut

Hunden får inte lastas för annat än det som förekommer under själva momentet. Början och slut anges för varje moment först under rubriken "Bedömning".

b) Vägran

Som regel kan ett moment avbrytas när hunden vägrat att åtlyda tredje kommandot/tecknet. Samma gäller om hunden återvänder till förarens sida utan att ha utfört momentet (gäller ej återkallande i samband med tjuvstart). Domare har även rätt att avbryta ett moment om hunden visar uppenbar oförmåga att genomföra detsamma.

c) Kommando och tecken

Utöver kommando eller tecken får hundens namn användas som lystringsord. Använder föraren tecken så får detta i princip inte utsträckas längre i tiden än ett muntligt kommando. Tecken som alternativ till muntligt kommando får endast användas i de moment och för de kommandon där så anges i reglerna. Tekniska hjälpmedel får inte användas. I dessa regler angivna kommandoord är önskvärda. Används tecken ska detta, vad avser lydnamnsmomenten, anmälas till domarna i förväg.

d) Betyg under 10 ska motiveras.

14. Uppläggning - allmänt

a) Likvärdig prövning

Tävlingsledarens ambition ska vara att pröva hundarna på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Det gäller tider, sträckor etc.

b) Tekniskt fel

Om ett moment ej kunnat utföras som planerat så avgör domarna om momentet trots detta går att bedöma eller om det ska betraktas som ett tekniskt fel och momentet således göras om. En förare kan aldrig orsaka ett tekniskt fel genom att inte följa regler och anvisningar eller de order som ges av tävlingsledaren.

15. Betygsskala

Bedömningen sker enligt nedanstående betygsskala:

0 (ej godkänd) – 5 – 5,5 – 6 – 6,5 – 7 – 7,5 – 8 – 8,5 – 9 – 9,5 – 10.

Betygen multipliceras med för varje moment angiven Koefficient.

16. Öppen resp. sluten bedömning

Bedömningen är öppen eller sluten eller en kombination av båda. Öppen bedömning är obligatorisk i lydnamsmoment och skyddsmoment. Då fungerande domare så finner lämpligt bör öppen Bedömning även tillämpas vid andra moment. Tillämpas sluten bedömning bör domarnas betyg bekantgöras under tävlingens gång.

17. Avstängning av hund

a) Underkänt huvudmoment

alla grupper utom appellklass äger domarna rätt att avstänga hund som underkänts i huvudmomentet från fortsatt deltagande.

b) Övrigt olämpligt uppträdande

Hund som vid något tillfälle under provet uppträder olämpligt t.ex. förföljer vilt utesluts från vidare tävlan i provet. Sådant beslut fattas av domare i den klass hunden deltar samt införs på resultatlistan och domarprotokollet. Anmälan om avstängning ska omgående insändas till förbundskansliet genom arrangörens försorg. FS äger rätt att avstänga hund för längre eller kortare tid

c) Störande hundar vid momentet ”Platsliggande”

Hund som vid momentet ”Platsliggande”, utan att själv vara provocerad, lämnar sin plats och utan aggression engagerar sig (t ex. lekinvit) i annan hund ska rapporteras (aggression faller under ”Oacceptabelt beteende” se ”Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar”). Beslut om rapportering tas av tjänstgörande domare och rapporten insänds via arrangören till SBK tillsammans med redovisningen av provet. SBK kan, grundat på en eller flera insända rapporter, besluta om förbud för hund att tävla i bruksprov under viss tid.

18. Krav för godkännande m.m.

a) Minimifordringar

För godkännande, uppflyttning och certifikatpoäng gäller i tabellen angivna minimipöngtal

	Lägre klass	Högre klass	Elitklass
Godkännande	300	320	360
<i>därav i specialmoment</i>	175	200	225
Uppflyttning	420	512	–
<i>därav i specialmoment</i>	245	320	–
<i>därav i lydnadsmoment</i>	125	144	–
Certpoäng	–	–	576
<i>därav i specialmoment</i>	–	–	360
<i>därav i lydnadsmoment</i>	–	–	189

a) Certifikat

Bruksprovscertifikat (cert) tilldelas vinnande hund inom varje grupp av elitklass vid officiellt bruksprov under förutsättning att föreskriven certifikatpoäng uppnåtts. Dessutom tilldelas annan än vinnande hund certifikat (under förutsättning att föreskriven certifikatpoäng uppnåtts), om:

– dennes poängsumma uppgår till minst 612 poäng.

eller

– dennes poängsumma ej understiger segrarens med mer än 16 poäng.

b) Ordningsföljd mellan hundar

Hund, vars resultat fyller fordringarna för certifikatpoäng, uppflyttning resp. godkännande, ska placeras före hund, vars resultat icke fyller motsvarande krav, oavsett om förstnämnda hund har lägre sammanlagd poängsumma. Vid lika poäng och uppnådda fordringar avgörs placeringen i första hand av uppnådd poäng i huvudmomentet och i andra hand av totalpoäng i specialmomenten. Vid lika poäng även här delas placeringen och nästa platssiffra utgår.

c) Kompetensbeteckningar

Hund som godkänts i någon klass betecknas

1) Gruppens fastställda beteckning (Ptrh)

2) Efter grupp-beteckningen tillfogas siffran I för lägre klass, II för högre klass och III för elitklass.

19. Förarens skyldigheter

Förare är skyldig att väl känna och följa de regler och anvisningar som utfärdas för prov och tävlingar samt de ytterligare anvisningar som meddelas av tävlingsledaren.

Så kallat tagghalsband eller rosenkrans får icke användas under prov. Munkorg får endast användas där sådan föreskrivs.

Förare, som avbrutit tävling får ej avlägsna sig från tävlingsplatsen utan att dessförinnan meddela arrangören. Detta gäller oavsett resultatet, om hunden fullföljt provet etc.

Förare som icke följer dessa bestämmelser eller i övrigt uppträder olämpligt kan av överdomare och/eller domare uteslutas från provet.

20. Hunds framförande

- a) Hunden ska ha samma förare i samtliga moment.
- b) Vid samtliga lydnadsmoment och i skyddsmomenten ska hund, om ej annat framgår av reglerna, framföras fritt vid sidan. Kopplet ska därvid avläggas eller bäras osynligt för hunden.
- c) Med utgångsställning menas att hunden är sittande vid förarens vänstra sida.
- d) Vid hunds inkommande till den stillastående förarens sida accepteras att den först sätter sig framför och sedan kommenderas in till vänster sida. Föraren avgör när hunden ska kommenderas in.
- e) Tävlende får inte ta emot hjälp av utomstående.
- f) I lydnadsmomenten gäller att den tävlende, för att ej erhålla betygssneddrag, inte får uppmuntra hunden (genom klappning eller liknande) under ett moments genomförande. Detta är däremot tillåtet efter varje avslutat moment.
- g) Godis eller hjälpmedel såsom boll, ring och dylikt får ej användas från och med att hunden beträder appellplanen och till och med att denna lämnats. Detsamma gäller vid moment där flera hundar använder samma mark.

Funktionärer

21. Allmänna bestämmelser

Vid i dessa regler upptagna prov ska funktionärer utses och tjänstgöra enligt vad nedan stadgas.

För samtliga kategorier av funktionärer gäller att de ska efterleva de etiska regler och riktlinjer som formulerats i dokumentet ”Etisk policy för prov och tävlingar inom Svenska Brukshundklubben”.

22. Domare

Bruksprovsdomare finns av två slag, nämligen domare av första klass och domare av andra klass. Domare ska vara auktoriserade för de moment de dömer. Domare auktoriserade för patrullhundgruppen benämns PTR-domare. Rätt att döma provet äger bruksprovsdomare eller kontrollant (kompletterande utbildning krävs för bägge kategorierna).

- a) Varje moment ska dömas av två domare med undantag av spårprov och patrullering där domarna dömer var för sig. Lägre klass-, högre klass-domare av första eller andra klass. Elitklass-domare av första klass.
- b) Ett och samma domarlag kan anlitas för två eller flera klasser om detta kan ske utan olägenhet. Bedömningen av tävlande inom samma tävling ska ordnas så att ett och samma moment döms av ett och samma domarlag.
- c) Domarlag utser inom sig den ena domaren att fungera som ordförande.
- d) Domare som ej tjänstgjort vid officiellt bruksprov eller deltagit vid regional domarkonferens under det senaste kalenderåret äger ej döma med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).
- e) För domare auktoriserad i Sverige krävs medlemskap i SBK. För utländsk domare krävs tillstånd från hemlandet via SKK.
- f) Domare, som visar uppenbar olämplighet vid utövandet av sitt domarskap, kan få auktorisationen återkallad för viss tid eller för alltid. Domare får inte tävla i någon klass på prov/tävling där domaren själv dömer.

23. Överdomare

Vid tävling om svenskt mästerskap utses en överdomare, som ska vara domare av första klass och behörig att döma förekommande grupper. Det står arrangör fritt att utse överdomare även vid andra prov. Överdomaren avgör protester och får även vidta andra åtgärder som kan vara påkallade.

Vid prov utan särskild överdomare avgörs protester av domarlags ordförande. Härvid gäller, att sådan domare inte bör avgöra protest inom egen grupp, utan om möjligt överlåta detta på annat domarlags ordförande.

24. Tävlingsledare

Ledningen av prov enligt dessa regler utövas av en tävlingsledare, som ska vara auktoriserad. Denne ska vara, tävlingsledare eller provledare eller domare, med kompletteringsfortbildning, och auktoriserad för de grupper som provet omfattar. Tävlingsledaren har tillägget PTR. Tävlingsledaren är ansvarig för hela provet.

Tävlingsledare, som ej tjänstgjort vid officiellt bruksprov eller deltagit vid regional konferens under de två senaste kalenderåren, äger ej tjänstgöra med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).

- a) Om prov omfattar flera grupper och klasser kan flera tävlingsledare utses om det är erforderligt.
- b) Momentens ordningsföljd bestäms av tävlingsledaren, i den mån dessa regler icke anger eller förutsätter särskild ordningsföljd.
- c) Arrangemangen bestäms av tävlingsledaren med tillgodoseende av domarnas och överdomarens särskilda önskemål.

25. Tävlingssekreterare

Vid varje prov enligt dessa regler ska tjänstgöra en tävlingssekreterare, som ska vara auktoriserad. Tävlingssekreteraren ansvarar för att resultatlistor och övriga dokument från provet blir korrekt förda/upprättade.

Tävlingssekreterare, som ej tjänstgjort vid officiellt bruksprov under de två senaste kalenderåren, äger ej tjänstgöra med mindre än att förnyad prövning av kompetensen skett (enligt SBK:s bestämmelser).

26. Övriga funktionärer

De ytterligare funktionärer som krävs för provs genomförande kan vara spårläggare, figuranter, protokollförare, sambandspersonal etc. Dessa utses av arrangören genom tävlingsledaren.

Det åligger funktionär att handla enligt tävlingsledarens anvisningar samt att väl förbereda sig för uppgiften. I förekommande fall ska funktionär vara beredd att lämna upplysning om hunds uppträdande till domare.

27. Kallande av funktionärer

Överdomare, domare och skyddshundsfigurant kallas till tjänstgöring vid officiella bruksprov genom distriktets försorg, gäller även prov arrangerade av rasklubb.

Vid SM kallas dessa funktionärer av FS.

Lydnadsmoment

Allmänt

Bedömning:

Hund som startar före kommando

Hund som, i moment där den sändes från förarens sida, tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att hunden omedelbart låter sig inkallas till sidan igen, annars underkänns den.

Hund som inte är tyst

Hund som ger ihållande skall i moment, där skallgivning inte ingår, ska underkännas i momentet. Högre betyg än 7 bör inte ges till hund som gnäller högljutt, gläfsar eller morrar.

Uppläggnings:

Om ej annat anges sker förarens kommandon efter tävlingsledarens order.

Lägre klass

LINFÖRIGHET Koefficient 3

Kommando: "Fot"

Hunden, som förs i fritt hängande koppel, ska villigt följa föraren, gående på dennes vänstra sida med huvudet eller bogen i jämnhöjd med förarens knä. Linförighet ska prövas i olika gångarter (vanlig marschtakt och språngmarsch) och i samband med vändningar. Då föraren gör halt ska hunden utan kommando genast stanna i utgångsställning. Vid nytt marschantråde och vid förändringar av gångart får kommandot upprepas.

Bedömning: Momentet börjar vid första marschanträdet och slutar på tävlingsledarens tillsägelse. Hund som under större delen av momentet förs i stramt koppel (hunden stretar eller släpar efter) eller följer föraren på längre avstånd än ca 1 m kan inte godkännas.

FRAMFÖRGÅENDE Koefficient 2

Kommando: "Fot" – "Före" – "Stanna"

På kommando ska hunden kopplad gå framför föraren i kopplets längd. När föraren gör halt ska hunden på kommando genast stanna.

Bedömning: Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut efter halten under linförighet. Tillåts hunden helt bestämma riktningen ska den underkännas. Hund som stretar, nosar, ej håller avståndet eller sätter sig vid halt bör ej ges högre betyg än 8. Hund som vänder tillbaka och någon gång befinner sig bakom eller i jämnhöjd med föraren ska underkännas.

Uppläggning: Från linförighet kommenderas hunden att gå framför föraren. Efter ca 25 m beordras föraren göra halt, gå fram till hunden och göra helt om marsch. Samma sak prövas sedan i andra riktningen. Momentet avslutas med halt under linförighet

PLATSLÄGGANDE Koefficient 2

Kommando: "Fot" – "Plats", "Ligg" eller tecken

På kommando ska hunden snabbt lägga sig. Platsläggandet utförs under gång utan att föraren stannar. Föraren fortsätter ca 25 m från den liggande hunden.

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut då föraren stannat och vänt sig om. Hund som lägger sig före kommando underkännas. Om hunden inte lägger sig och detta upptäcks av föraren efter några stegs förflyttning ska hunden underkännas även om föraren genom förnyat kommando lyckas förmå den att inta liggande ställning. Hund som först lägger sig och sedan sätter eller ställer sig underkännas.

Uppläggning: Föraren gör helt om halt och avhämtar hunden på tillsägelse av tävlingsledaren.

INKALLANDE Koefficient 2

Kommando: ”Hit” – (”Fot”)

Föraren lämnar den sittande hunden och går ca 25 m. Hunden ska sedan inkallas.

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning igen. Huvudvikten ska läggas vid att hunden visar god lydighet och snabbhet vid inkallningen. Ändrar hunden ställning före inkallningskommandot ges högst betyg 8. Hund som före inkallningskommandot avviker mer än ca 3 m från sin plats underkänns.

KRYPANDE Koefficient 4

Kommando: ”Ligg” – ”Kryp” – ”Sitt”

Hunden läggs. På kommando ska hunden krypa ca 4 m vid sidan av föraren varefter görs halt på tävlingsledarens tillsägelse. Hunden sätts sedan.

Bedömning: Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar föraren att lägga hunden och är slut då hunden satts upp efter halten.

Huvudvikten ska läggas vid att hunden har låg ställning (även med bakdelen) och att inte hunden tillåts bestämma tempo och/eller riktning. För godkännande krävs att hunden under större delen av sträckan vidrör marken med armbågarna och/ eller bröstkorgen. För hund som lägger eller sätter sig för tidigt ges högst betyg 7. Hund som ej stannar utan kommando då föraren gör halt ges högst betyg 9. För högsta betyg krävs att föraren går upprätt.

APPORTERING Koefficient 4

Kommando: ”Apport” – ”Loss” – (”Fot”)

Hunden i utgångsställning. Sedan föraren kastat ett av tävlingsledaren utlämnat föremål minst 10 m, ska hunden på kommando genast hämta detta, sätta sig framför eller vid sidan av föraren och på kommando avlämna föremålet. Föremålet ska vara en apportbock av trä utformad enligt kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Momentet börjar då föraren kastar föremålet och är slut då hunden avlämnat detta, dock gäller att om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren ska den därefter, med eller utan kommando, inta utgångsställning. Vid tuggningar sänks betyget, ihållande, kraftiga tuggningar bör ge högst betyg 6. Hund som inte håller fast föremålet ända fram till avlämnandet utan släpper ner det på marken bredvid föraren ges högst betyg 7.

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 3

Kommando: ”Hopp” – ”Sitt” - (”Fot”)

Föraren ställer upp med hunden på lämpligt ansatsavstånd från hindret. Hunden ska, från utgångsställning, på kommando hoppa fritt över hindret. Hunden ska sedan, med eller utan kommando, sätta sig på andra sidan och sitta kvar till dess föraren kommenterar återhopp. Hindrets höjd, bredd och utformning framgår av kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Momentet börjar när föraren ställt upp på lämpligt avstånd och är slut då hunden efter hoppen intagit utgångsställning. Om hindret rivs eller används som stöd underkänns momentet. Vidrörande av hindret ska medföra högst betyg 8. Sker återhoppet utan att föraren gett kommando ges högst betyg 6. Detta under förutsättning att hunden först stannat, återvänder den ändå underkänns momentet. Högre betyg än 8 kan inte tilldelas hund, som intar annan ställning än sittande.

Uppläggning: Tävlingsledaren bestämmer från vilken sida av hindret hunden ska starta men föraren äger rätt att avgöra hundens startavstånd. Föraren avgör när hunden ska sättas på andra sidan hindret.

PLATSLIGGANDE MED SKOTT Koefficient 5

Kommando: ”Plats” eller tecken – ”Stanna kvar”

Förarna lägger hundarna bredvid varandra med ca 6 m mellanrum och avlägsnar sig gående omkring 30 m och stannar där vända mot och synliga för hundarna. Dessa ska kvarligga under 5 minuter utan att förflytta sig. När föraren lämnar hunden må kommando användas. Under platsliggandet avlossas fyra skott på ett avstånd av ca 40–60 m från hundarna. På order av tävlingsledaren avhämtar förarna hundarna.

Bedömning: Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar nedläggning av hundarna och är slut när tiden gått ut. Om hunden kryper mer än ca 3 m underkänns den. För hund som sätter sig ges högst betyg 8, ställer den sig ges högst betyg 5. Sedan förarna lagt ned och lämnat hundarna får dessa inte påverkas. Domarna kan dock ge order om avhämtning av hund om den allvarligt stör andra. Om momentet på grund av tekniskt fel (till exempel hundslagsmål) måste göras om, får inte de hundar delta som eventuellt räknas som vållande/delvallande till den inträffade störningen. Ej heller får de hundar som oberoende av störningen redan åsamkat sig ett underkänt betyg delta. För övriga hundar gäller att platsliggandet återupptas för den tid som återstod vid avbrottet, denna tid räknas från att förarna åter intagit sina platser. Fel begångna före respektive efter avbrottet summeras, dock gäller att hund som hade sittande ställning vid avbrottet inte belastas för om den sätter sig efter avbrottet och hund som hade stående ställning vid avbrottet belastas inte om den sätter eller ställer sig efter avbrottet.

Uppläggning: Tiden räknas från det ögonblick förarna, efter att ha lämnat hundarna, intagit sina anvisade platser. Skott avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 respektive 4 minuter. Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående. Momentet ska utföras med minst två hundar.

Summa koefficient för lydnamnsmoment i lägre klass 25

Högre klass

FRITT FÖLJ Koefficient 3

Kommando: ”Fot”

Som ”Linförighet” i lägre klass, men med okopplad hund.

Bedömning: I tillämpliga delar som ”Linförighet” i lägre klass.

INKALLANDE MED STÄLLANDE Koefficient 3

Kommando: ”Hit” – ”Stå” eller tecken – (”Fot”)

Föraren lämnar den sittande hunden och går ca 50 m. Hunden ska sedan inkallas, ställas och inkallas igen.

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning igen. Huvudvikten ska läggas vid att hunden visar god lydhet och snabbhet vid inkallningen. Stor vikt bör också fästas vid att hunden snabbt stannar på förarens kommando. Om hunden stannar i felaktig ställning ges högst betyg 8. För godkännande måste hunden ha stannat innan tävlingsledaren gett order om ny inkallning. Ändrar hunden ställning före inkallningskommandot ges högst betyg 8. Hund som före inkallningskommandot avviker mer än ca 3 m från sin plats underkänns.

Uppläggning: Tävlingsledaren står i anslutning till föraren. Hunden ska ställas då den förflyttat sig ca 20 m. Om hunden inte stannat inom ca 15 m ges trots det order om ny inkallning.

FRAMÅTSÄNDANDE Koefficient 3

Kommando: ”Fot” – ”Framåt” eller tecken – ”Hit”

Från fritt följ sänder föraren hunden framåt. Hunden ska snabbt förflytta sig till och hålla sig ca 15 m framför föraren i samma huvudriktning och med bibehållen kontakt med denne. Föraren ska sedan passera genom mitten av en grupp människor. Därefter inkallas hunden under fortsatt marsch.

Bedömning: Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut efter halten. Hund som avviker mer än ca 7 m från förarens marschriktning kan ej ges högre betyg än 6. För högsta betyg krävs att hunden inte avviker mer än ca 3 m åt vardera sidan från förarens marschriktning. För högsta betyg krävs att hunden raskt intar positionen ca 15 m framför föraren och håller detta avstånd tills inkallning sker. För godkännande får hunden endast temporärt överskrida 25 m respektive underskrida 8 m från föraren. Hunden får inte visa fientlighet eller skygghet mot personerna i gruppen. Hund som passerar vid sidan av gruppen underkänns.

Uppläggning: Hunden provas endast i en marschriktning. Hunden sänds då föraren är vid tävlingsledarens markeringar på ca 25 m avstånd från gruppen. Föraren ska, sedan hunden sänts, förflytta sig ca 30 m innan inkallning sker. Momentet avslutas med halt under fritt följ. Gruppen ska ha bredden ca 15 m och bestå av passiva personer placerade med 3–5 m mellanrum.

KRYPANDE Koefficient 3

Kommando: "Ligg" – "Kryp" – "Sitt"

Som i lägre klass, men hunden ska krypa ca 8 m med ett avbrott om ca 5 sekunder, under vilket hunden ska bibehålla liggande ställning.

Bedömning: Som i lägre klass, samt att hund som sätter sig vid avbrottet ges högst betyg 7.

Uppläggning: Avbrottet läggs in efter halva sträckan.

SKALL Koefficient 2

Kommando: "Skall" – "Tyst"

Hunden i utgångsställning. På förarens kommandon ska hunden avge skall och upphöra med skallet.

Bedömning: Momentet börjar på tävlingsledarens tillsägelse ca 7–8 sekunder före den första ordern till föraren och är slut på tävlingsledarens tillsägelse ca 7–8 sekunder efter sista ordern till föraren. För godkännande krävs tydligt skall. Hund som skäller då den inte ska skälla ges högst betyg 6. Om hunden ändrar ställning är max-betyget 8.

Uppläggning: Ca 7–8 sekunder bör förflyta mellan tävlingsledarens order till föraren.

APPORTERING AV TUNGT FÖREMÅL Koefficient 3

Kommando: "Apport" – "Loss" – ("Fot")

Hunden i utgångsställning. Sedan föraren lagt ut föremålet ska hunden på kommando genast hämta detta, sätta sig framför eller vid sidan av föraren och på kommando avlämna föremålet. Föremålets tyngd och utformning framgår av kapitel "Materiel".

Bedömning: Momentet börjar då föraren lämnar hunden för att lägga ut föremålet och är slut då hunden avlämnat detta, dock gäller att om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren ska den därefter, med eller utan kommando, inta utgångsställning. Vid tuggningar sänks betyget, ihållande, kraftiga tuggningar bör ge högst betyg 6. Hund som inte håller fast föremålet ända fram till avlämnandet utan släpper ner det på marken bredvid föraren ges högst betyg 7. Hund som ej sitter kvar medan föraren lägger ut föremålet ges högst betyg 8, lämnar den sin plats mer än ca 3 m underkänns den.

Uppläggning: Föremålet läggs ut av föraren på ca 10 m avstånd. Hund som inte sitter kvar medan föraren lägger ut föremålet ska inta utgångsställning innan den sänds

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 3

Kommando: "Hopp" – "Sitt" – ("Fot")

Som i lägre klass, men annan hinderhöjd enligt kapitel "Materiel".

Bedömning: Som i lägre klass.

Uppläggning: Som i lägre klass.

PLATSLIGGANDE MED SKOTT Koefficient 4

Kommando: ”Plats” eller tecken – ”Stanna kvar”

Som moment ”Platsliggande” i lägre klass, men avståndet mellan hundarna ska vara ca 5 m, förarna ska avlägsna sig 50 m och hundarna ska kvarligga under 5 minuter. Under platsliggandet avlossas fyra skott på ett avstånd av ca 30–50 m från hundarna.

Bedömning: Som ”Platsliggande” i lägre klass.

Uppläggning: Se ”Platsliggande” i lägre klass. Skott avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 respektive 4 minuter.

Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående.

Summa Koefficient för lydnamnsmoment i högre klass 24

Elitklass

FRITT FÖLJ Koefficient 4

Kommando: "Fot"

Som "Linförighet" i lägre klass, men med okopplad hund. Hunden ska även provas vid förflyttningar från halt två à tre steg i olika riktningar samt i vändningar på stället. Kommandot får upprepas även vid stegförflyttningarna och vändningarna på stället.

Bedömning: I tillämpliga delar som "Linförighet" i lägre klass samt att för ett korrekt utförande av sidoförflyttningarna ska föraren bibehålla frontriktningen och således till exempel backa eller ta steg åt höger respektive vänster sida.

INKALLANDE MED STÄLLANDE OCH LÄGGANDE Koefficient 4

Kommando: "Hit" – "Stå" eller tecken – "Plats" eller tecken – ("Fot")

Föraren lämnar den liggande hunden och går ca 75 m. Hunden ska sedan inkallas, ställas, inkallas igen, läggs och åter inkallas.

Bedömning: Som "Inkallande med ställande" i högre klass, samt att hund som stannar endast ena gången kan ges högst betyg 6.

Uppläggning: Se "Inkallande med ställande" i högre klass, samt att hunden ska läggas då den sammanlagt förflyttat sig ca 50 m.

FRAMÅTSÄNDANDE Koefficient 4

Kommando: "Fot" – "Framåt" eller tecken – "Hit"

Som i högre klass.

Bedömning: Som i högre klass men hund som i båda riktningarna avviker mer än ca 7 m från förarens marschriktning kan ej godkännas.

Uppläggning: Som i högre klass men hunden provas i båda marschriktningarna.

KRYPANDE Koefficient 4

Kommando: "Ligg" – "Kryp" – "Sitt"

Som i lägre klass, men hunden ska krypa ca 12 m vid sidan av föraren med ett avbrott om ca 5 sekunder, under vilket hunden ska bibehålla liggande ställning, och utföra en vändning åt höger och en till vänster.

Bedömning: Som i lägre klass, samt att hund som sätter sig vid avbrottet ges högst betyg 7.

Uppläggning: Avbrottet och vinklarna läggs vid ungefär en, två resp. tre fjärdedelar av sträckan. Ordningsföljden avgörs av tävlingsledaren.

SKALL Koefficient 2

Kommando: ”Skall” – ”Tyst”

Som i högre klass, men prövas två gånger.

Bedömning: Som i högre klass, samt att för godkännande krävs att hunden skäller båda gångerna.

Uppläggning: Som i högre klass, men prövas två gånger.

APPORTERING Koefficient 2

Kommando: ”Apport” – ”Loss” – (”Fot”)

Som i lägre klass, men metallföremål med utformning enligt kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Som i lägre klass.

APPORTERING AV TUNGT FÖREMÅL Koefficient 2

Kommando: ”Apport” – ”Loss” – (”Fot”)

Som i högre klass.

Bedömning: Som i högre klass.

Uppläggning: Som i högre klass.

HOPP ÖVER HINDER Koefficient 2

Kommando: ”Hopp” – ”Sitt” – (”Fot”)

Som i lägre klass men annan hinderhöjd enligt kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Som i lägre klass.

Uppläggning: Som i lägre klass.

STEGKLÄTTRING Koefficient 1

Kommando: ”Klättra”

Hunden i utgångsställning ca 2 m framför redskapet. Föraren ska, sedan hunden påbörjat klättringen, förflytta sig vid sidan av redskapet, jämsides med hunden. Redskapets konstruktion framgår av kapitel ”Materiel”.

Bedömning: Momentet börjar då föraren ställt upp framför stegen och är slut efter halten. Föraren äger rätt att, utan betygsneddrag, starta samtidigt med hunden. Om hunden hoppar ner tidigare än från tredje stegpinnen från slutet ska momentet underkännas. För högsta betyg krävs att hunden i jämn takt och med god hastighet tar sig över redskapet med användande av samtliga stegpinnar. Hund som hoppar över någon stegpinne kan ges högst betyg 9.

Uppläggning: Momentet avslutas med en halt ca 2 m efter passerandet av stegen.

PLATSLIGGANDE MED SKOTT Koefficient 2

Kommando: ”Plats” eller tecken – ”Stanna kvar”

Som moment ”Platsliggande” i lägre klass, men avståndet mellan hundarna ska vara ca 5 m, förarna ska stanna utom hundarnas åsyn och hundarna ska kvarligga under 5 minuter. Under platsliggandet avlossas fyra skott på ett avstånd av ca 20–40 m från hundarna.

Bedömning: Som ”Platsliggande” i lägre klass.

Uppläggning: Se ”Platsliggande” i lägre klass. Skott avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 respektive 4 minuter. Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående.

Summa Koefficient för lydnamnsmoment i elitklass 27

Specialmoment patrullhundgruppen

Kommando

Vid start patrullering med spårupptag samt patrullering gäller att:

- Föraren intar låg ställning (knästående).
- Omkoppling av halsband till icke strypande.
- Startkommando; ”Före pass på el. pass på före”

Vid markering intar föraren låg ställning.

Vid stillastående bevakning på patrullstigen intar föraren låg ställning.

Föraren äger rätt att greppa hunden i halsbandet vid start, markering eller omstart vid stillastående bevakning. Vidare äger föraren rätt att berömma hunden under arbete med låg röst samt lugnande eller uppmuntrande klappning.

Material: Koppellängd max 2,5 m.

Lägre klass

PATRULLERING MED SPÅRUPPTAG Koefficient 11

Spår föregås av patrullering med spårupptag. Hunden förs i koppel och ej strypande halsband. Efter spårupptag kommenderas föraren att göra halt efter ca 30 meters spårning. Därefter skall hunden inta sittande eller liggande ställning. När 2 minuter förflutit byter föraren, på tillsägelse av tävlingsledaren, till spårsele och spårlina och fortsätter spårarbetet utan förnyad tillsägelse. Patrullering får ske i båda riktningarna. Patrullering sker på ovalad sträcka. Spårövergången får komma tidigast efter ca 25 meter. Patrullsträckans längd skall vara ca 100 meter. Maxtiden för patrulleringen är 7 minuter.

Upläggning: Momentet patrullering med spårupptag kan genomföras i öppen alternativt betäckt terräng eller en kombination av båda. Dock skall beaktas att domaren skall ha möjlighet att följa hundens arbete hela patrullsträckan samt ha synkontakt med ekipaget vid halten. Tävlingsledare och domare skall följa ekipaget på ett sådant sätt att detta ej störs i sitt arbete. Patrullstigen skall vara tydligt markerad. Markeringar skall vara uppsatta senast 12 timmar före patrulleringens början. Spårets påvisningspunkt skall vara utmärkt på ett sådant sätt att den ej är synlig för föraren från patrullstigen. Föraren skall ej tillåtas lämna patrullsträckan utom för att följa hund som tagit upp rätt spår. Vid bakspår kommenderas ”Bakspår – tillbaka till stigen” då föraren lämnat patrullsträckan. I annat fall kommenderas ”Tillbaka till stigen”.

Bedömning: Momentet börjar då föraren efter klartecken från tävlingsledaren startar patrulleringen och är slut då hunden har fastställt spåret i rätt riktning och föraren efter tillsägelse gjort halt. Hund som markerar spåret på första sträckan och följer spåret i rätt riktning kan tilldelas högsta betyg. Hund som markerar spåret på första sträckan men

går bakspår mer än 30 meter och vänds av tävlingsledaren kan tilldelas högst betyg 8. Hund som efter att ha vänts vid patrullsträckans slut, markerar spår och följer spåret i rätt riktning kan tilldelas högst betyg 7. Hund som markerar spår efter vändning men går bakspår mer än 30 meter och därefter vänds av tävlingsledaren kan tilldelas högst betyg 5. Hund som inte markerar spåret under patrullering underkänns i momentet spårupptag varvid påvisning ska ske. Detta gäller också hund som överskridit maxtiden utan att ha markerat spåret. Påvisningspunkten ska finnas ca 10 meter från patrullstigen därefter ska hunden spåra ca 30 meter till halten. En förutsättning för att hunden ska påvisas spåret efter att ha misslyckats med upptaget är att den innan dess presterat något arbete för att ta upp spåret.

HALTEN Koefficient 2

Halten genomförs under 2 min. Vid halten skall hunden uppträda lugnt, sittande eller liggande, framför eller vid förarens vänstra sida. För hund som ej sitter eller ligger är maxbetyget 9,5. För hund som vandrar runt eller ej är tyst är maxbetyget 9.

SPÅRNING Koefficient 11

Spårning på ett ca 400 m långt, ca 50–60 minuter gammalt icke-förarspår. Spåret ska innehålla minst 2 st. 90-graders vinklar. Spårläggaren ska lägga ut fyra (4) föremål (trä, metall och tyg) på spåret, därav ett vid spårets slut. Föremålen ska vara 10–12 cm långa och ca 2 cm tjocka, utom sista föremålet som ska vara tre gånger så långt som övriga föremål. Spårtiden får uppgå till högst 20 minuter.

Uppläggning: Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Vinkel får ej läggas tidigare än efter ca 75 m spårsträcka. Spår eller återgång i terrängen får inte läggas närmare utgångspunkten än 50 m. Samtliga apportföremål skall ha märke eller nr som visar vilket spår de tillhör samt datummärkning. Apporterna får inte placeras närmare vinkel än 25 m och inte heller placeras tidigare än efter ca 50 meters spårsträcka. För att apporterna ska erhålla vittring måste de hanteras av spårläggaren under spårets utläggande. Apporterna får ej gömmas men ej heller placeras iögonfallande.

Bedömning: Bedömningen grundar sig enbart på de redovisade föremålen antal och skick samt att max-tiden ej överskridits. För godkännande krävs att hunden finner minst två föremål, varav ett ska vara det sista. Tiden räknas från då föraren efter att ha selat på skickar hunden för spårning. Hunden ska arbeta självständigt i en sele och en max 15 m lång lina. Föraren avgör vilket avstånd hund skall föras på. Föraren äger rätt att tillfälligtvis släppa linan vid buskage eller dylikt. Hund som vid något tillfälle frigörs från linan och spårar eller söker fritt underkänns. Om föremål uppenbart skadas (tuggas) av hunden bör betyget sänkas, dock givetvis i mindre utsträckning än om hunden ej funnit föremålet.

Så långt möjligt ska tillses, att hund inte tillåts komma in på annan tävlandes spårmark. Då risk för detta föreligger, ska föraren beordras avbryta spårarbetet, varvid provet underkänns. För högsta betyg måste samtliga föremål redovisas, om ett föremål saknas är maxbetyget 9, om två föremål saknas är maxbetyget 7.

Om hund råkar ut för störning av personer eller djur bör detta endast i exceptionella fall kunna motivera ett nytt spår. Om patrullering med spårupptag kunnat bedömas innan störningen inträffade utförs och bedöms endast momentet ”spårning” (direktpåsläpp).

Redovisning

Då spårning begränsas av en max-tid ska funktionär, till vilken redovisning ska ske, finnas i anslutning till spårets slut, dock ej så nära att ekipaget kan störas i arbetet. Tiden tas då föraren tar slutföremålet. Föraren skall före momentet informeras om hur redovisning skall ske.

PATRULLERING Koefficient 11

Patrullsträckan ska vara avvallad i båda riktningarna med hund och minst 2 personer före första start. Patrullering sker med start från båda hållen. Patrulleringstiden är baserad på en hastighet av ca 3 minuter per 100 meter. En (1) ljudfigurant ska röra sig i en triangel med sidorna 30 meter. Ljudfiguranten startar och går mot den patrullerande hunden. På patrullsträckan ska finnas två vindfiguranter placerade på motsatta sidor om patrullstigen väl förskjutna i sidled. I samtliga klasser avlossas ett (1) skott efter ca 50 meters patrullering av tävlingsledaren eller av denne utsedd funktionär. Patrullsträckans längd ska vara ca 600 meter. Ljudfiguranten startar 50 meter från patrullstigen och är som närmast 20 meter från stigen. Avståndet till vindfiguranterna ska vara ca 30–40 meter från patrullstigen. Patrulleringstiden får uppgå till högst 18 minuter.

Bedömning: Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren på tävlingsledarens klartecken går in på patrullstigen. Momentet är slut då max-tiden utgått eller ekipaget nått fram till patrullstogens slutmarkering. Momentet är uppdelat i tre delar: vindmarkering, ljudmarkering, patrulleringens utförande. För högsta betyg skall hunden tydligt markera figuranten och man skall på hundens kroppshållning tydligt se riktningen för markeringen. Om hunden sätter sig eller strävar ut vid markeringen bedöms detta likvärdigt. Endast markering av en vindfigurant betygsställs. Markerar hunden på grund av vindförhållandena båda figuranterna ges hunden betyg med utgångspunkt från den bästa markeringen. Skulle hunden på grund av uppläggnings av provet få vindmarkering eller blandad vind/ljudmarkering vid ljudfiguranten eller vindfiguranten får inte detta innebära betygsneddrag, utan hunden skall bedömas utifrån den kvalité markeringen har.

Vindmarkering 4

Ljudmarkering 4

Patrulleringens utförande (metodik) 3

Vägledande skall vara hur ekipaget uppträdande under patrulleringen. T.ex. uppträdandet vid markering eller stillastående bevakning. Föraren ska kunna visa riktning och vilken typ av markering. Samarbete hund-förare premieras. Föraren disponerar själv patrullstig och tid och väljer själv när de ska fortsätta. Tempot ska också beaktas under patrulleringen. Högljutt gnäll och skall innebär betygsneddrag dock inte så mycket som vid ej markerad figurant.

Uppläggning: Provet kan genomföras i öppen alternativt betäckt terräng eller en kombination av dessa. Ljudfigurantens väg får dock ej vara synlig. Patrullstigen skall vara

tydligt markerad, markeringar skall sättas upp senast 12 timmar före beräknad första start. Föraren skall meddelas då ekipaget nått halva patrullsträckan, varvid använd tid meddelas föraren. Under provet följs ekipaget av erforderliga funktionärer på sådant avstånd att hundens arbete ej störs. Utöver erforderliga figuranter får inga andra personer uppehålla sig i området utan tävlingsledarens godkännande. Figuranterna skall utplaceras på samma platser för samtliga tävlande.

Störningar

Om bärplockare eller dylikt uppträder i området och stör arbetet skall tidskompensation ges. Klockan skall i sådana fall stoppas, då störningen konstateras och ska åter sättas igång, då störningen upphört. Föremål får ej placeras ut som störningar.

Summa Koefficient för specialmoment i patrullhundsgruppen lägre klass 35

Summa Koefficient (lydnadsmoment + specialmoment i patrullhundsgruppen lägre klass 60

Högre klass

PATRULLERING MED SPÅRUPPTAG Koefficient 12

Spår föregås av patrullering med spårupptag. Hunden förs i koppel och ej strypande halsband. Efter spårupptag kommanderas föraren att göra halt efter ca 30 meters spårning. Därefter skall hunden inta sittande eller liggande ställning. När 2 minuter förflutit byter föraren, på tillsägelse av tävlingsledaren, till spårsele och spårlina och fortsätter spårarbetet utan förnyad tillsägelse. Patrullering får ske i båda riktningarna. Patrullering sker på ovalad sträcka. Spårövergången får komma tidigast efter ca 25 meter. Patrullsträckans längd skall vara ca 100 meter. Maxtiden för patrulleringen är 7 minuter.

Uppläggning: Momentet patrullering med spårupptag kan genomföras i öppen alternativt betäckt terräng eller en kombination av båda. Dock skall beaktas att domaren skall ha möjlighet att följa hundens arbete hela patrullsträckan samt ha synkontakt med ekipaget vid halten. Tävlingsledare och domare skall följa ekipaget på ett sådant sätt att detta ej störs i sitt arbete. Patrullstigen skall vara tydligt markerad. Markeringar skall vara uppsatta senast 12 tim före patrulleringens början. Spårets påvisningspunkt skall vara utmärkt på ett sådant sätt att den ej är synlig för föraren från patrullstigen. Föraren skall ej tillåtas lämna patrullsträckan utom för att följa hund som tagit upp rätt spår. Vid bakspår kommanderas ”Bakspår – tillbaka till stigen” då föraren lämnat patrullsträckan. I annat fall kommanderas ”Tillbaka till stigen”.

Bedömning: Momentet börjar då föraren efter klartecken från tävlingsledaren startar patrulleringen och är slut då hunden har fastställt spåret i rätt riktning och föraren efter tillsägelse gjort halt. Hund som markerar spåret på första sträckan och följer spåret i rätt riktning kan tilldelas högsta betyg. Hund som markerar spåret på första sträckan men går bakspår mer än 30 meter och vänds av tävlingsledaren kan tilldelas högst betyg 8. Hund som efter att ha vänts vid patrullsträckans slut, markerar spår och följer spåret i rätt riktning kan tilldelas högst betyg 7. Hund som markerar spår efter vändning men går bakspår mer än 30 meter och därefter vänds av tävlingsledaren kan tilldelas högst betyg 5. Hund som inte markerar spåret under patrullering underkänns i momentet spårupptag varvid påvisning ska ske. Detta gäller också hund som överskridit maxtiden utan att ha markerat spåret. Påvisningspunkten ska finnas ca 10 meter från patrullstigen därefter ska hunden spåra ca 30 meter till halten. En förutsättning för att hunden ska påvisas spåret efter att ha misslyckats med upptaget är att den innan dess presterat något arbete för att ta upp spåret.

HALTEN Koefficient 2

Halten genomförs under 2 min. Vid halten skall hunden uppträda lugnt, sittande eller liggande, framför eller vid förarens vänstra sida. För hund som ej sitter eller ligger är maxbetyget 9,5. För hund som vandrar runt eller ej är tyst är maxbetyget 9.

SPÅRNING Koefficient 13

Spårning på ett ca 600 m långt, ca 60–70 minuter gammalt icke-förarspår. Spåret ska innehålla minst 2 st. 90-graders vinklar. Spårläggaren ska lägga ut fyra (4) föremål (trä,

metall och tyg) på spåret, därav ett vid spårets slut. Föremålen ska vara 10–12 cm långa och ca 2 cm tjocka, utom sista föremålet som ska vara tre gånger så långt som övriga föremål. Spårtiden får uppgå till högst 25 minuter.

Uppläggning: Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Vinkel får ej läggas tidigare än efter ca 75 m spårsträcka. Spår eller återgång i terrängen får inte läggas närmare utgångspunkten än 50 m. Samtliga apportföremål skall ha märke eller nr som visar vilket spår de tillhör samt datummärkning. Apporterna får inte placeras närmare vinkel än 25 m och inte heller placeras tidigare än efter ca 50 meters spårsträcka. För att apporterna ska erhålla vittring måste de hanteras av spårläggaren under spårets utläggande. Apporterna får ej gömmas men ej heller placeras iögonfallande.

Bedömning: Bedömningen grundar sig enbart på de redovisade föremålen antal och skick samt att maxtiden ej överskridits. För godkännande krävs att hunden finner minst två föremål, varav ett ska vara det sista. Tiden räknas från då föraren efter att ha selat på skickar hunden för spårning. Hunden ska arbeta självständigt i en sele och en max 15 m lång lina. Föraren avgör vilket avstånd hund skall föras på. Föraren äger rätt att tillfälligtvis släppa linan vid buskage eller dylikt. Hund som vid något tillfälle frigörs från linan och spårar eller söker fritt underkänns. Om föremål uppenbart skadas (tuggas) av hunden bör betyget sänkas, dock givetvis i mindre utsträckning än om hunden ej funnit föremålet. Så långt möjligt ska tillses, att hund inte tillåts komma in på annan tävlandes spårmark. Då risk för detta föreligger, ska föraren beordras avbryta spårarbetet, varvid provet underkänns. För högsta betyg måste samtliga föremål redovisas, om ett föremål saknas är maxbetyget 9, om två föremål saknas är maxbetyget 7.

Omspår

Om hund råkar ut för störning av personer eller djur bör detta endast i exceptionella fall kunna motivera ett nytt spår. Om patrullering med spårupptag kunnat bedömas innan störningen inträffade utförs och bedöms endast momentet ”spårning” (direktpåsläpp).

Redovisning

Då spårning begränsas av en maxtid ska funktionär, till vilken redovisning ska ske, finnas i anslutning till spårets slut, dock ej så nära att ekipaget kan störas i arbetet. Tiden tas då föraren tar slutföremålet. Föraren skall före momentet informeras om hur redovisning skall ske.

PATRULLERING Koefficient 13

Patrullsträckan ska vara avvallad i båda riktningarna med hund och minst 2 personer före första start. Patrullering sker med start från båda hållen. Patrulleringstiden är baserad på en hastighet av ca 3 minuter per 100 meter. En (1)ljudfigurant ska röra sig i en triangel med sidorna 30 meter. Ljudfiguranten startar och går mot den patrullerande hunden. På patrullsträckan ska finnas två vindfiguranter placerade på motsatta sidor om patrullstigen väl förskjutna i sidled. I samtliga klasser avlossas ett (1) skott efter ca 50 meters patrullering av tävlingsledaren eller av denne utsedd funktionär. Patrullsträckans längd ska vara ca 700 meter. Ljudfiguranten startar 60 meter från patrullstigen och

är som närmast 30 meter från stigen. Avståndet till vindfiguranterna ska vara ca 40–50 meter från patrullstigen. Patrulleringstiden får uppgå till högst 21 minuter.

Bedömning: Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren på tävlingsledarens klar-tecken går in på patrullstigen. Momentet är slut då max-tiden utgått eller ekipaget nått fram till patrullstogens slutmarkering. Momentet är uppdelat i tre delar: vindmarkering, ljudmarkering, patrulleringens utförande. För högsta betyg skall hunden tydligt markera figuranten och man skall på hundens kroppshållning tydligt se riktningen för markeringen. Om hunden sätter sig eller lsträvar ut vid markeringen bedöms detta likvärdigt. Endast markering av en vindfigurant betygsätts. Markerar hunden på grund av vindförhållandena båda figuranterna ges hunden betyg med utgångspunkt från den bästa markeringen. Skulle hunden på grund av uppläggnings av provet få vindmarkering eller blandad vind/ljudmarkering vid ljudfiguranten eller vindfiguranten får inte detta innebära betygsneddrag, utan hunden skall bedömas utifrån den kvalitét markeringen har.

Vindmarkering 4

Ljudmarkering 4

Patrulleringens utförande (metodik) 5

Vägledande skall vara hur ekipaget uppträdande under patrulleringen. Uppträdandet vid t.ex. markering eller stillastående bevakning. Föraren ska kunna visa riktning och vilken typ av markering. Samarbete hund/förare premieras. Föraren disponerar själv patrullstig och tid och väljer själv när de ska fortsätta. Tempot ska också beaktas under patrulleringen.

Uppläggning: Provet kan genomföras i öppen alternativt betäckt terräng eller en kombination av dessa. Ljudfigurantens väg får dock ej vara synlig. Patrullstigen skall vara tydligt markerad, markeringar skall sättas upp senast 12 timmar före beräknad första start. Föraren skall meddelas då ekipaget nått halva patrullsträckan, varvid använd tid meddelas föraren. Under provet följs ekipaget av erforderliga funktionärer på sådant avstånd att hundens arbete ej störs. Utöver erforderliga figuranter får inga andra personer uppehålla sig i området utan tävlingsledarens godkännande. Figuranterna skall utplaceras på samma platser för samtliga tävlande.

Störningar

Om bärplockare eller dylikt uppträder i området och stör arbetet skall tidskompensation ges. Klockan skall i sådana fall stoppas, då störningen konstateras och ska åter sättas igång, då störningen upphört. Föremål får ej placeras ut som störningar.

Summa Koefficient för specialmoment i patrullhundsgruppen högre klass 40

Summa Koefficient (lydnadsmoment + specialmoment i patrullhundsgruppen högre klass 64

Elitklass

PATRULLERING MED SPÅRUPPTAG Koefficient 13

Spår föregås av patrullering med spårupptag. Hunden förs i koppel och ej strypande halsband. Efter spårupptag kommenderas föraren att göra halt efter ca 30 meters spårning. Därefter skall hunden inta sittande eller liggande ställning. När 2 minuter förflutit byter föraren, på tillsägelse av tävlingsledaren, till spårsele och spårlina och fortsätter spårarbetet utan förnyad tillsägelse. Patrullering får endast ske i en riktning. Patrullering sker på ovalad sträcka. Spårövergången får komma tidigast efter ca 25 meter. Patrullsträckans längd skall vara ca 150 meter. Maxtiden för patrulleringen är 6 minuter.

Uppläggnig: Momentet patrullering med spårupptag kan genomföras i öppen alternativt betäckt terräng eller en kombination av båda. Dock skall beaktas att domaren skall ha möjlighet att följa hundens arbete hela patrullsträckan samt ha synkontakt med ekipaget vid halten. Tävlingsledare och domare skall följa ekipaget på ett sådant sätt att detta ej störs i sitt arbete. Patrullstigen skall vara tydligt markerad. Markeringar skall vara uppsatta senast 12 tim före patrulleringens början. Spårets påvisningspunkt skall vara utmärkt på ett sådant sätt att den ej är synlig för föraren från patrullstigen. Föraren skall ej tillåtas lämna patrullsträckan utom för att följa hund som tagit upp rätt spår. Vid bakspår kommenderas ”Bakspår – tillbaka till stigen” då föraren lämnat patrullsträckan. I annat fall kommenderas ”Tillbaka till stigen”.

Bedömning: Momentet börjar då föraren efter klartecken från tävlingsledaren startar patrulleringen och är slut då hunden har fastställt spåret i rätt riktning och föraren efter tillsägelse gjort halt. Om hunden ej tar upp spåret på första sträckan eller maxtiden överskrides underkänns momentet och påvisning ska ske. Hund som markerar spåret och följer detta i rätt riktning kan tilldelas högsta betyg. Hund som markerar spåret men går bakspår mer än 30 meter och vänds av tävlingsledaren kan tilldelas högst betyg 8. Påvisningspunkten ska finnas ca 10 meter från patrullstigen därefter ska hunden spåra ca 30 meter till halten. En förutsättning för att hunden ska påvisas spåret efter att ha misslyckats med upptaget är att den innan dess presterat något arbete för att ta upp spåret.

HALTEN Koefficient 2

Halten genomförs under 2 min. Vid halten skall hunden uppträda lugnt, sittande eller liggande, framför eller vid förarens vänstra sida. För hund som ej sitter eller ligger är maxbetyget 9,5. För hund som vandrar runt eller ej är tyst är maxbetyget 9.

SPÅRNING Koefficient 15

Spårning på ett ca 800 m långt, ca 80–90 minuter gammalt icke-förarspår. Spåret ska innehålla minst två (2) 90-graders vinklar samt minst en (1) spetsvinkel. Spårläggaren ska lägga ut fem (5) föremål (trä, metall, plast och tyg) på spåret, därav ett vid spårets slut. Föremålen ska vara 10–12 cm långa och ca 2 cm tjocka, utom sista föremålet som ska vara tre gånger så långt som övriga föremål. Spårtiden får uppgå till högst 30 minuter.

Uppläggnig: Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Vinkel får ej läggas tidigare än efter ca 75 m spårsträcka. Spår eller återgång i terrängen får inte läggas närmare utgångspunkten än 50 m. Samtliga apportföremål skall ha märke eller nr som visar vilket spår de tillhör samt datummärkning. Apporterna får inte placeras närmare vinkel än 25 m och inte heller placeras tidigare än efter ca 50 meters spårsträcka. För att apporterna ska erhålla vittring måste de hanteras av spårläggaren under spårets utläggande. Apporterna får ej gömmas men ej heller placeras iögonfallande.

Bedömning: Bedömningen grundar sig enbart på de redovisade föremålens antal och skick samt att max-tiden ej överskridits. För godkännande krävs att hunden finner minst två föremål, varav ett ska vara det sista. Tiden räknas från då föraren efter att ha selat på skickar hunden för spårning. Hunden ska arbeta självständigt i en sele och en max 15 m lång lina. Föraren avgör vilket avstånd hund skall föras på. Föraren äger rätt att tillfälligtvis släppa linan vid buskage eller dylikt. Hund som vid något tillfälle frigörs från linan och spårar eller söker fritt underkänns. Om föremål uppenbart skadas (tuggas) av hunden bör betyget sänkas, dock givetvis i mindre utsträckning än om hunden ej funnit föremålet.

Så långt möjligt ska tillses, att hund inte tillåts komma in på annan tävlandes spårmark. Då risk för detta föreligger, ska föraren beordras avbryta spårarbetet, varvid provet underkänns. För högsta betyg måste samtliga föremål redovisas, om ett föremål saknas är maxbetyget 9, om två föremål saknas är maxbetyget 7, samt om tre föremål saknas är max-betyget 5.

Omspår

Om hund råkar ut för störning av personer eller djur bör detta endast i exceptionella fall kunna motivera ett nytt spår. Om patrullering med spårupptag kunnat bedömas innan störningen inträffade utförs och bedöms endast momentet ”spårning” (direktpåsläpp).

Redovisning

Då spårning begränsas av en maxtid ska funktionär, till vilken redovisning ska ske, finnas i anslutning till spårets slut, dock ej så nära att ekipaget kan störas i arbetet. Tiden tas då föraren tar slutföremålet. Föraren skall före momentet informeras om hur redovisning skall ske.

PATRULLERING Koefficient 15

Patrullsträckan ska vara avvallad i båda riktningarna med hund och minst 2 personer före första start. Patrullering sker med start från båda hållen. Patrulleringstiden är baserad på en hastighet av ca 3 minuter per 100 meter. En (1) ljudfigurant ska röra sig i en triangel med sidorna 30 meter. Ljudfiguranten startar och går mot den patrullerande hunden. På patrullsträckan ska finnas två vindfiguranter placerade på motsatta sidor om patrullstigen väl förskjutna i sidled. I samtliga klasser avlossas ett (1) skott efter ca 50 meters patrullering av tävlingsledaren eller av denne utsedd funktionär. Patrullsträckans längd ska vara ca 800 meter. Ljudfiguranten startar 70 meter från patrullstigen och är som närmast 40 meter från stigen. Avståndet till vindfiguranterna ska vara ca 50–60 meter från patrullstigen. Patrulleringstiden får uppgå till högst 24 minuter.

Bedömning: Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren på tävlingsledarens klar-tecken går in på patrullstigen. Momentet är slut då max-tiden utgått eller ekipaget nått

fram till patrullstigens slutmarkering. Momentet är uppdelat i tre delar: vindmarkering, ljudmarkering, patrulleringens utförande. För högsta betyg skall hunden tydligt markera figuranten och man skall på hundens kroppshållning tydligt se riktningen för markeringen. Om hunden sätter sig eller strävar ut vid markeringen bedöms detta likvärdigt. Endast markering av en vindfigurant betygssätts. Markerar hunden på grund av vindförhållandena båda figuranterna ges hunden betyg med utgångspunkt från den bästa markeringen. Skulle hunden på grund av uppläggnings av provet få vindmarkering eller blandad vind/ljudmarkering vid ljudfiguranten eller vindfiguranten får inte detta innebära betygsneddrag, utan hunden skall bedömas utifrån den kvalitét markeringen har.

Vindmarkering 4

Ljudmarkering 4

Patrulleringens utförande (metodik) 7

Vägledande skall vara hur ekipaget uppträdande under patrulleringen. Uppträdandet vid t.ex. markering eller stillastående bevakning. Föraren ska kunna visa riktning och vilken typ av markering. Samarbete hund/förare premieras. Föraren disponerar själv patrullstig och tid och väljer själv när de ska fortsätta. Tempot ska också beaktas under patrulleringen.

Uppläggning: Provet kan genomföras i öppen alternativt betäckt terräng eller en kombination av dessa. Ljudfigurantens väg får dock ej vara synlig. Patrullstigen skall vara tydligt markerad, markeringar skall sättas upp senast 12 timmar före beräknad första start. Föraren skall meddelas då ekipaget nått halva patrullsträckan, varvid använd tid meddelas föraren. Under provet följes ekipaget av erforderliga funktionärer på sådant avstånd att hundens arbete ej störs. Utöver erforderliga figuranter får inga andra personer uppehålla sig i området utan tävlingsledarens godkännande. Figuranterna skall utplaceras på samma platser för samtliga tävlande.

Störningar

Om bärplockare eller dylikt uppträder i området och stör arbetet skall tidskompensation ges. Klockan skall i sådana fall stoppas, då störningen konstateras och ska åter sättas igång, då störningen upphört. Föremål får ej placeras ut som störningar.

Summa Koefficient för specialmoment i patrullhundgruppen elitklass 45

Summa Koefficient (lydnadsmoment + specialmoment i patrullhundgruppen elitklass 72

Materiel

”Rasens medelhöjd enligt standard”	Bredd	Höjd		Tungt föremål
		”Appellklass/ Lägre klass”	”Högre klass/ Elitklass”	
Under 35 cm	100 cm	35 cm	45 cm	1 kg
35–45 cm	100 cm	45 cm	55 cm	2 kg
45,5–55 cm	100 cm	55 cm	70 cm	3 kg
Över 55 cm	100 cm	65 cm	85 cm	4 kg

Rasförteckning per kategori enligt tabellen ovan finns på SBK:s hemsida. Möjlighet finns att mäta in individ varvid den kan hamna i en annan kategori, inmätningresultatet (mankhöjden) ska då vara infört i SBK Tävling och meddelas arrangören vid anmälan. Bestämmelser för inmätning finns på SBK:s hemsida.

Principskisser samt annan information om utformning av hinder och apportföremål finns på SBK:s hemsida.

Svenska Brukshundklubben
Box 4, 123 21 Farsta

Besöksadress: Fryksdalsbacken 20, Farsta
Telefon växel: 08-505 875 00, Fax: 08-505 875 99

Hemsida: www.brukshundklubben.se
E-post: info@brukshundklubben.se

Svenska Kennelklubben
163 85 Spånga

Besöksadress: Rinkebysvängen 70, Spånga
Telefon växel: 08 - 795 30 00 , Fax: 08 - 795 30 40

Hemsida: www.skkl.se
E-post: info@skkl.se